

רואה החשבון יאל מרגלית (משמאל) יצא למילחמה בפקיד ההם

ב ישראל של היום זה לא משנה תלם להיות בעל עסק קטן או בינוני. כשאתה קטן, אינך יכול להתמודד עם המערכת, ומוטב לסגור את העסק ולהיות שכיר. עסקים קטנים רבים התמוטטו בגלל מסי ההכנסה! זוהי מסקנתו החרמשמית של רואה

אבי וילנסון, העולם הזה

הגלומות בנושאי מיסוי. רוב הציבור איננו יודע דבר וחצי דבר על אפשרויות כמו החזר הוצאות רפואיות, זיכויים וניכויים אישיים בת' חומי ביטוח-חיים, קרנות השתלמות, שהמערכת הדורשת, המסטרט והמע' קלת, אינה טורחת במיוחד לפרסם את ההטבות שניתן, לכאורה, לקבל באמי צעותה.

רבים מעדיפים שלא להיכנס כלל למסי ההכנסה, ולוותר על זכויותיהם, ובלבר שלא להסתבך איתם, מתמרמר מרגלית.

"פתחו לך תיק, תיאלץ להגיש הצהרת-הון, ותתחיל לרוץ ולהתמודד עם ביוורקטריה שלמה. בכלל, לא כדאי להתווכח איתם יותר מדי. קיימת הר תופעה העגומה של הענשת הנישום. כאשר הוא עומד ומתווכח עם פקיד השומה, כשהוא מוכיח את צידקתו, יסדרו אותו במשהו אחר, שיעלה לו פי כמה ממה שכביכול הרוויח. בכלל,

הציילו! מסי הכנסה!

עדיף לו לאזרח להתפשר איתם ולא למצות את זכויותיו עד תום. עלות הטיפול והסבל שייגרם לו לאורך זמן, לא שווה את זה."

נרמה כי שילטונות מסי ההכנסה עצמם אינם מתלהבים במיוחד מפ' עילות האונדה לזכויות משלם-המיסים

עצמה. צריך לטפל בעברייני-המס ביד חזקה, אך לתת לשאר הציבור צ'אנס, ולראותו כישר, כל עוד לא הוכח אחרת. נטפלים דווקא למי שמדווחים באופן מסודר והגון על הכנסותיהם, ומאמלים להם את החיים. הביורוקרטיה, המינהל והדרישות המופרזות

חיפה והצפון של לישכת רואי-החשבון בישראל, התחיל לפני כשנה להריץ את רעיונו, ומה שהתחיל בהתארגנות של שיבוע רואי-חשבון מחיפה, הפך לע' מותה, ובה יותר מ-100 חברים בעלי מיקצועות חופשיים שונים מכל רחבי הארץ. בקרוב יפתחו סניפים בתל-אביב ובירושלים, נוסף על הסניף ה' ראשי בחיפה.

חוקים ותקנות מיושמים בישראל בניגוד לכוונת המחוקק, טוען מרג' לית. הרברים נשמעים נרושים כשהם נאמרים בשיחות-טלון לצד הרכילות האחרונה משושלת, אך הם חורגים מתחום הקיטורים ומקבלים עתה מש' מעות חדשה.

מישהו החליט לנסות ולהילחם ב' אופן רציני בעוולות הקטנות שהאו' רחים כבר התרגלו להם.

מרגלית (44), לשעבר יו"ר סניף

החשבון הוותיק יואל מרגלית. אחרי 18 שנה של עיסוק במיקצוע שבו הכיר את מסי ההכנסה לפני ולפנים, החליט להי' לחם במוסד הזה והקים את אלמ'ס, — אונדה לזכויות משלם-המיסים בישראל.

"חיי של האזרח הבודד בארץ הופ' כים לסיוט, בעומדו מול שילטונות מס' ההכנסה והוא מתמוטט לא אחת, נוכח שרירות-ליבו של הורמ-עלתו הפקיד, ההופך ל'עכר כי ימלו'."

מאמלים את החיים

ל אור ניסיונו בעבודה מע' שית בתחום המיסים, הגענו ל' הכרה כי קיימים מיקרים לא מעטים שבהם האזרח הבודד איננו יכול להתמודד מול רשויות-המס, בעיקר מס' ההכנסה, מספר מרגלית. הוא סבור שעמדתו צודקת, אך ידיו כבולות מלהתמודד עם הרשויות, בגלל העלות הגבוהה של הייצוג המיטפטי, ובשל החשש מפני העימות האישי עם בעלי התפקידים, המטפלים בענייניו."

כאן נכנסה לתמונה האונדה לזכויות משלם המיסים. היא פתוחה לפני כל אדם או תאגיד (רמיה-הכר: 50 ש"ח לשנה), ומטרתה העיקרית הן לספק לחבריה ייעוץ, טיפול ושרותים בתחום המיטפטי, הכלכלי והחשבונאי בענייני מיסים. האונדה מתכוונת גם לפעול בתחום החקיקה, ולפנות לבית-הדין פט הגבוה לצדק נגד מיסים הגורמים עוול לציבור הרחב. כאלה הם החוקים הרטרואקטיביים (כמו חוק המיסוי בתנאי אינפלציה), המשמיטים את ה' קרקע מתחת לכל אפשרות לתיכנון כלכלי בעסקים.

האם אלמ'ס לא תשמיט את הקרקע מתחת לפרנסתם של רואי-החשבון דווקא? לדיברי מרגלית, הרעיה ה' רווחת כי רואי-החשבון עוסקים בעיקר בהתדיינות עם מסי ההכנסה מוטעית מיסודה. עיקר עבודתם היא עבודה שוטפת של גיהול הצד החשבונאי בעסקים, עריכת מאזנים ובחינתם. יחד עם זאת החיכוך המתמיד עם מס' ההכנסה מוביל להכרה בצורך החיוני בהתארגנות של ציבור משלמי-המיסים אל מול רשויות-המס.

השיטה של רשויות-המס בארץ הר' פכת אנשים ישרים לגנבים, אומר מרגלית. "אם אתה בעל עסק קטן או בינוני, במטריטות אותך ופשוט משגעים אותך במערכת סבוכה של מסרים, דיווחים וטפסים. יוצאים אצלנו מתוך גישה שאתה משקר, ואם אומרים לךך אדם שהוא גנב, למד לו להמשיך להתאמץ להיות סבוכך. הרי בלאו הכי הוא זוכה בחוסר-אמון! וכך הוא הופך לגנב, בבחינת הנכואה שמקיימת את

שחיתות ופרוסקציה

בכל הכרוך בטיטורני הנישום הקטן, בשלילת זכויותיו ובה' פיכת חייו לגיהנום, ניתן מסי-ההכנסה בדימיון עשיר.

ליואל מרגלית דוגמות בשפע:

- לפקיד-השומה יש סמכות להגדיל את המיקדמות הנדרשות מהנישום (סעיף 180 ב' לפקודת מסי-ההכנסה) אם יש לו טעמים להניח כי הכנסתו בשנה הבאה תהיה גדולה משנת הבסיס, שלמיה הוטלו המיקדמות.

במיד מוציא האחרון לתשלום הפרשי-המיקדמות, לעיתים בסכומי-ענק, וזאת רטרואקטיבית מתחילת השנה. האזרח נתבע לשלם את כל הכסף במזומן, תוך 14 יום.

הפקיד שוכח שבעסקים מושקע הכסף במלאי וברכוש, ואי' אפשר להשיג מזומנים מהיום למחר. אי-התשלום גורם להטלת קנסות, ריבית והצמדה, והאזרח נכנס למעגלי-קסמים שלא תמיד ניתן לצאת ממנו. אין כל סיבה שההפרשים לא ישולמו בתשלומים שווים לאורך כל השנה.

גם בחודש האחרון לשנת-המס יכול האזרח לקבל דרישות רטרואקטיביות להגדלת המיקדמות. אבל אם בחודש זה, שבו מבצע האזרח את מאזניו ומשפש בשפרי, יגלה ששילם מקדמות גבוהות מדי לעומת הכנסותיו בפועל, לא יתאפשר לו לערער. התשובה שיקבל ממסי-ההכנסה היא שבחודש האחרון של שנת-המס כבר לא מטפלים בבקשות לחקטנות מיקדמות.

זהו בעצם מילכוד. על-פי ההגיון של מסי-ההכנסה, אין כל אפשרות לערער בחודש האחרון לשנת-המס על דרישות שרירי-תיות להגדלת מיקדמות שהוצאו בו.

- בפברואר 1987 החליטו לחייב את סוכני-הביטוח בריבית רטרואקטיבית משנת-המס 1981. החלטה זו העמיסה עבודה מינהלית עצומה על סוכני-הביטוח, שנידרשו לשחזר מיסמכים, כרטיסיות ואישורים לצורך הוכחת טיעוניהם. טענות רבות של סוכנים, כי הלק מחברות-הביטוח שעיימן עבדו פשוט את הרגל ואין ממי להביא את האישורים המיוחלים, לא עניינו את פקיד-השומה.

- החוק קובע שיש להחזיר לנישום עודפרי-מס המגיעים לו, תוך 90 יום מיום הגשת הדו"ח השנתי. הוראה זו לרוב איננה מת' קיימת, וכספים רבים מעוכבים בידי האוצר תקומות נמושות, עד שנתית-שלוש. הדבר גורם לבעלי-העסקים קשיים רבים, ולעיתים אף להתמוטטות.

- קיימים מינוזים שהעוסק בהם חייב לשלם את המיקדמות בסכומים קצובים, הקבועים מראש, ולעומתם מינוזים שבהם המיקדמות נקבעות על-פי אחוז מסויים מהמחזור. לסקטור הראשון ניתנת אפשרות לשלם הכל מראש, ולקבל הנחה של חמישה אחוזים. לסקטור השני לא ניתנת, משום-מה, אפשרות זו.
- מתח לשחיתות ולפרוסקציה: אנשים המבקשים פטור מ' נכוי-מס במקור אינם יודעים כלל מה הם הקריטריונים לכך. הנושא איננו מיושם באופן אחיד בארץ, והנישום תלוי לא אחת במקום-מגוריו ובפקיד-השומה היושב מולו באותו רגע.

בסעיף הנ"ל תצוקרשימה של סוגי פעילויות בגינם זכאים לאישור הנ"ל, (כמובן כפוף לתנאי הסעיף) כמפורט להלן.

"מטרה ציבורית" שענינה, דת, תרבות, חינוך, מדע, בריאות, טעד או ספורט. סעיפי המטרות המנויים בתקנון העמותה אינם בגדר" אחת המטרות המנויים בסעיף הנ"ל.

לאור הנ"ל לא נראה לנו שיש מקום לאשר מוסד ציבורי.

סירוב מסי-ההכנסה להכיר בעמותה ממי מפחד מסי-ההכנסה? מהגדור

בישראל. בקשותיה החוזרות ונשנות של אלמ'ס לזכות בעמדם של "מוסד ציבורי", שיאפשר לה פטור מתשלומי מיסים, נתקלו בתשובות שליליות.

ב-7 בדצמבר 1987 כתב יעקב המבורגר מנציבות מסי-ההכנסה ליואל מרגלית ולחבריו כי "לא כל פעילות ציבורית, גם אם הפעילות משרתת את הציבור הרחב, זכאית לאישור של מוסד ציבורי... מטרה ציבורית, עניינה (מסי-ההכנסה)... במסגרת סעיף 219 לפקודת (מסי-ההכנסה)... מטרה ציבורית, עניינה דת, תרבות, חינוך, מדע, בריאות, טעד או ספורט. סעיפי המטרות המנויים בתקנון העמותה אינם בגדר אחת המטרות המנויות בסעיף הנ"ל. לאור הנ"ל לא נראה לנו שיש מקום לאשר (הכרה כ) מוסד ציבורי."

יואל מרגלית: "לטעון שפעילות של מתן סעד לנישומים בתחום המיסוי איננה בגדר מטרה ציבורית — זו פשוט היתממות. אנו בודקים אפשרות לפנות לבג"ץ."

אבי כפירי

מי מפחד ממסי-ההכנסה?

כולם. ממי מפחד מסי-ההכנסה? מהגדור לים, מהחוקים ומבעלי-הקשרים. "אין פיקוח ואין הוראות אחריות על הפעלת אמצעי-גבייה כלפי כלל משל-מי-המיסים", טוען מרגלית. "יש גופים גדולים, כמו רשויות מקומיות, חברות ממשלתיות, חברות הסדרותיות ועוד, החייבות מיליוני שקלים, ואין ממצים עימן את הרין. לעומתן, מפעילים את מלוא עוצמת החוק דווקא נגד עצמי איים קטנים, בשל חובות פעוטים, ובין היתר באמצעים חריפים כמו עיקול מטלטלים ביתיים, עיקול קיצבתי-היל' דים ועוד."

קשרים, מסתבר, הוא שם המישחק. כך, למשל, אין בארץ יישום אחד של מתן פטור מניכוי מס במקור. יש מי שמקבלים את הפטור המיוחל בקלות, וללא סיכוך מיותר. אחרים — רוב הציבור — נאלצים להתמודד במע' רכת מורכבת, הכרוכה בהמצאת טפסים והוכחות, חלקן אבסורדיות. ובסופו של דבר פקיד-השומה הוא המחליט לשבט או לחסר. אם תיוצג עלי-די רואה חשבון טוב ויקר, גדולים סיכוייך לזכות. האם יורש האזרחים את זכויות תיהם? אולי ניתן גם להפיק תועלת ממסי-ההכנסה, כחוקת להוציא מתוק מעו? כמו כל הרברים במסי-ההכנסה, גם כאן המו-מסוכן. החקיקה היא מסר עפת ביותר, כך שרק ציבור נבחר של בעלי-מיקצוע מודע לכל הזכויות

לכנסת?

בכמה מנדטים היתה "הא' גודה לזכויות משלם-המיסים בישראל" זוכה, אילו "רצה" לכנסתו

בדוגמא זכתה רשימה שקר' אה לניטול מסי-ההכנסה ב' שיעור תמיכה מדהים. ואצלנו? "שאלה זו, מבחי' נת, איננה עומדת בכלל על הפרק, ואין לי שום אורייטציה מוליטית", אומר יואל מרגלית, "חברי-כנסת בודדים לא היו עוזרים. צריך לגבש חברי-כנ' סת מכל המפלגות, ולפעול לשינוי המצב."